

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Unitatea de Management al Proiectului “Prevenirea și Reducerea Poluării din Spațiul Rural în România ”

GHIDUL SOLICITANTULUI

Sprijin pentru investiții de mediu în ferme model cu rol demonstrativ

Depunere on-line

Proiectul

Prevenirea și Reducerea Poluării din Spațiul Rural în România-RAPID

▼
Versiune în consultare – septembrie 2024

Ghidul solicitantului prezintă toate condițiile de eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească atât solicitanții, cât și propunerile de proiecte, limitele minime și maxime ale sumelor care pot fi solicitate în cadrul unui singur proiect, drepturile și obligațiile pe care le vor avea beneficiarii în cadrul contractului de finanțare cu privire la rolul de fermă model cu rol demonstrativ și alte informații de interes pentru obținerea sprijinului.

De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții care răspund obiectivelor de mediu pentru care se acordă sprijin, lista documentelor, avizelor și acordurilor care trebuie prezentate, modelul cererii de finanțare, al planului de afaceri, drepturile și obligațiile beneficiarului prevăzute prin contractul de finanțare, precum și alte informații utile completării corecte a documentelor și realizării proiectului aprobat pentru finanțare.

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare pentru domeniul de intervenție dorit din cadrul apelului de proiecte RAPID/2024/DI1/2/3, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și că ați înțeles toate aspectele legate de specificul investițiilor acordate prin acest program al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor finanțat prin Banca Mondială.

Până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, consultați periodic pagina de internet <https://apanoastra.ro/>, pentru a urmări eventualele modificări / interpretări ale condițiilor specifice, precum și alte comunicări / clarificări pentru accesarea finanțării.

De asemenea, consultați secțiunea „Helpdesk Tehnic”, de pe site-ul <https://apanoastra.ro/> ce oferă informații actualizate cu privire la furnizorii de utilaje / echipamente, producători, prețuri de piață, modele de specificații tehnice, fișe pentru echipamente, modele de documentații tehnico-economice (studiul de fezabilitate, documentația-tehnică etc.), recomandări și instrucțiuni pentru operarea utilajelor/echipamentelor, răspunsuri la întrebări frecvente (FAQ) etc.

1. INFORMAȚII GENERALE CU PRIVIRE LA FINANȚARE	4
2. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	5
2.1 DEFINIȚII	5
2.2 ABREVIERI	8
3. INFORMAȚII GENERALE CU PRIVIRE LA APELUL DE PROIECTE	9
3.1 CE TIP DE APEL DE PROIECTE SE LANSEAZĂ?	9
3.2 PERIOADA ÎN CARE POT FI DEPUSE CERERI DE FINANȚARE	9
3.3 DOMENIILE DE INTERVENȚIE ȘI ACȚIUNILE SPRIJINITE	9
3.4 ALOCAREA FINANCIARĂ TOTALĂ	9
3.5 VALOAREA MINIMĂ ȘI MAXIMĂ A SPRIJINULUI FINANCIAR ȘI INTENSITATEA SPRIJINULUI	10
3.6 INDICATORII APELULUI DE PROIECTE	10
4. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI, CRITERII DE ELIGIBILITATE	10
4.1 ELIGIBILITATEA SOLICITANTULUI	11
4.2 ELIGIBILITATEA INVESTIȚIEI	12
4.3 TIPURILE DE INVESTIȚII/COSTURI/CHELTUIELI ELIGIBILE	14
4.4 TIPURILE DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI NEELIGIBILE	18
4.5 COSTURILE ESTIMATIVE ALE INVESTIȚIEI ȘI REZONABILITATEA COSTURILOR	20
5. CRITERIILE DE SELECȚIE	21
6. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE	24
6.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	24
6.2 DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE	24
7. EVALUAREA ȘI SELECȚIA CERERII DE FINANȚARE	25
7.1 EVALUAREA ELIGIBILITĂȚII SOLICITANTULUI ȘI A PROIECTULUI	25
7.2 SELECȚIA PROIECTELOR	25
8. DEPUNEREA CONTESTAȚIILOR CU PRIVIRE LA REZULTATELE EVALUĂRII	26
9. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL	27
10. ACHIZIȚIILE	28
11. MECANISMUL DE FINANȚARE	29
12. DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE	31
13. RECUPERAREA SUMELOR ACORDATE NECUVENIT	34
14. OBLIGAȚIILE ȘI ACTIVITĂȚILE CARE DECURG DIN CALITATEA DE FERMIER GAZDĂ	34
15. SUSTENABILITATEA PROIECTULUI ȘI OBLIGAȚIILE BENEFICIARULUI	37
16. MANAGEMENTUL RISCURILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU	38
17. PREVEDERI PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATerea FRAUDEI ȘI A CORUPȚIEI	42
18. DOCUMENTE NECESARE LA SEMNAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE	42
19. LISTA ANEXELOR LA GHIDUL SOLICITANTULUI DISPONIBILE PE WEBSITE-UL UMP RAPID	43

1. INFORMAȚII GENERALE CU PRIVIRE LA FINANȚARE

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) continuă să implementeze acțiuni integrate cu privire la prevenirea, controlul și reducerea poluării din surse agricole, în contextul dezvoltării sustenabile și a schimbărilor climatice. MMA are ca obiectiv susținerea prin măsuri concrete a angajamentelor pe care România le are ca Stat Membru al UE în cadrul calendarului pentru atingerea țintelor cu privire la neutralitatea climatică și, protejarea și conservarea biodiversității în cadrul Pactului Verde European (*European Green Deal*).

În acest context amplu, România a obținut un împrumut de 60 milioane euro acordat de către Banca Mondială (BM), prin Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (IRD), în vederea implementării Proiectului „Prevenirea și Reducerea Poluării din Spațiul Rural în România” (Proiectul RAPID), împrumut ratificat prin Legea nr. 332/2023. Unitatea de Management al Proiectului (UMP), din cadrul MMA, este responsabilă de implementarea activităților finanțate prin Acordul de Împrumut acordat de IRD.

Obiectivul general al Proiectului RAPID este de a consolida capacitatea instituțională a entităților publice selectate, de a monitoriza poluarea din agricultură și de a transfera cunoștințele privind reducerea poluării agricole pentru a fi aplicate de către fermierii participanți.

Acest apel de propuneri de proiecte va fi lansat în cadrul Componentei 2: Schimbul de cunoștințe, conștientizarea și transferul de informații / inovare pentru fermieri, respectiv a subcomponentei 2.1- *Demonstrații cu ajutorul fermelor model și promovarea inovării*.

Fermele beneficiare vor deveni ferme model în cadrul rețelelor de transfer de cunoștințe înființate prin intermediul Proiectului RAPID și vor avea rol de fermă gazdă. De asemenea, fermele model vor sprijini campania de informare și conștientizare care se va desfășura la nivel național în cadrul aceluiași Proiect.

Scopul Proiectului RAPID este de a promova bune practici agricole, sustenabile, pentru prevenirea și reducerea poluării din surse agricole. Prin intermediul fermelor model se vor implementa acțiuni de informare și conștientizare publică cu privire la tipurile de poluanți și impactul lor asupra mediului și a sănătății umane, precum și asupra costurilor de operare și de întreținere asociate investițiilor de mediu din ferme.

Este de așteptat ca investițiile finanțate să contribuie la obiectivele Pactului Verde European, respectiv la neutralitatea climatică, conservarea biodiversității, economia circulară și la un grad ridicat de eficiență energetică. Din această perspectivă, se va avea în vedere regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088.

2. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

2.1 DEFINIȚII

- a) **Activitate economică** – orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii sau lucrări pe o piață;
- b) **Acord de împrumut** – acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 6 aprilie 2023, pentru implementarea Proiectului RAPID;
- c) **Suma alocată unui domeniu de intervenție** – suma stabilită pentru a fi alocată în cadrul unei lansări de proiecte pentru un domeniu de intervenție. Această sumă poate fi suplimentată, după caz, în urma redistribuirii fondurilor alocate inițial pe fiecare domeniu de intervenție dacă au rămas sume disponibile, per domeniu de intervenție, la închiderea termenului final de depunere a cererilor de finanțare;
- d) **Asociere** – un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, ale căror exploatații se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă;
- e) **Beneficiar de sprijin** – fermier sau formă asociativă căruia i se acordă sprijin în cadrul prezentului apel de proiecte. Fermierul trebuie să fie membru activ al unei forme asociative, și să își asume, în schimbul sprijinului public, o serie de obligații cu privire la promovarea practicilor agricole sustenabile;
- f) **Cadrul de Management Social și de Mediu** – include procedurile de gestionare a forței de muncă, descrie cadrul și criteriile de examinare aplicabile activităților propuse pentru a fi sprijinite în cadrul Proiectului RAPID. Scopul acestui cadru este menit să maximizeze beneficiile sociale și de mediu generate în cadrul Proiectului RAPID, să evite sau să atenueze orice impact negativ. “Cadrul de Management Social și de Mediu” include toate aspectele suplimentare, inclusiv orice planuri elaborate în acest context, precum și procedurile aferente securității în muncă;
- g) **Combaterea fraudei și corupției** – acțiuni care se conformează Ghidului privind prevenirea și combaterea fraudei și corupției pentru proiecte finanțate din împrumuturi BIRD, credite și granturi AID datat 15 octombrie 2006, revizuit în ianuarie 2011 și la 1 iulie 2016;
- h) **Contract de finanțare** – actul juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros, comutativ și sinalagmatic, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte clauze și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă și care constituie titlu executoriu semnat între MMAP și beneficiari;
- i) **Data acordării sprijinului** – momentul în care dreptul legal de a beneficia de sprijinul financiar este conferit beneficiarului, respectiv data semnării contractului de finanțare între Unitatea de Management al Proiectului și beneficiar;
- j) **Domeniu de intervenție** – domeniul vizat pentru direcționarea investițiilor în vederea unei mai bune îndepliniri a obiectivului general al Proiectului RAPID, pentru o abordare integrată

- a poluării din surse agricole, în contextul dezvoltării sustenabile și a schimbărilor climatice, reducerii poluării cu nitrați și amoniac, utilizării durabile a produselor de protecția plantelor, precum și a reducerii utilizării de antimicrobiene;
- k) **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea criteriilor minime atât de către solicitant, cât și de proiect, așa cum sunt precizate în ghidul solicitantului, cererea de finanțare și contractul de finanțare pentru acordarea sprijinului;
- l) **Evaluare** – acțiunea procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- m) **Exploatație agricolă (fermă)** – reprezintă o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu;
- n) **Fermă model** – fermă care desfășoară activitate agricolă, beneficiază de sprijin pentru investiții ale căror performanțe sunt orientate către protecția mediului, cu rol de fermă demonstrativă, cu scopul de a promova inovarea prin soluții de atenuare și prevenire a poluării și susținerea unei agriculturi inteligente din punct de vedere al mediului referitoare la cele mai bune practici de reducere a poluării în zonele rurale. Ferma model va fi integrată în rețelele de transfer de cunoștințe înființate în cadrul subcomponentei 2.2 a Proiectului *Înființarea rețelelor naționale de transfer de cunoștințe*;
- o) **Fermier gazdă** – fermier care beneficiază de sprijin compensator în cadrul prezentului apel de cereri de finanțare pentru a crea o fermă model în scopul de a desfășura activități specifice transferului de cunoștințe, de a găzdui grupuri de discuții ale fermierilor, de a desfășura activități de monitorizare și de promovare a Proiectului și alte activități specifice de durabilitate a activității finanțate în conformitate cu contractul de finanțare;
- p) **Formă asociativă** – orice formă de asociere constituită în baza unor legi speciale, alte forme de asociere. Societate agricolă (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare); societate cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri); cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele majorității membrilor acționari care au calitatea de fermieri. Grup de producători și Organizație de producători (constituite în baza Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare și ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 406/2017 pentru aprobarea Normelor privind recunoașterea organizațiilor de producători și a altor forme asociative din sectorul fructelor și legumelor), iar investițiile realizate să deservească interesele majorității membrilor care au calitatea de fermieri;

- q) **Grup de discuții al fermierilor** – grup de discuții directe, de la fermier la fermier, cu scopul de a împărtăși experiențe, exemple concrete de bune practici agricole/alternative de succes și sfaturi, în cadrul cărora fermierii pot discuta problemele cu care aceștia se confruntă;
- r) **Gospodărie agricolă** – o unitate agricolă de mici dimensiuni, exploatată în mod obișnuit de o familie sau de o persoană fizică în scopul producerii de produse agricole;
- s) **Mecanismul de soluționare a sesizărilor** – mecanism implementat de către fermierii beneficiari cu scopul de a identifica și soluționa imparțial, la timp și eficient a problemelor care ar putea afecta proiectul care a obținut finanțarea sau Proiectul RAPID;
- t) **Modernizare construcție** – se referă, în înțelesul prezentului ghid, la acele acțiuni asupra construcțiilor existente care au ca rezultat optimizarea/eficientizarea activităților desfășurate la nivel de fermă, acțiuni care dovedesc impactul semnificativ asupra mediului. De exemplu - amenajări, dotarea cu sisteme de monitorizare a temperaturii ambientale/animalelor, dotarea cu sisteme de monitorizare a concentrației de amoniac din aer, prevederea/îmbunătățirea sistemelor de ventilare, automatizarea sistemelor de ventilare, adaptarea condițiilor existente la normele privitoare la depozitarea produselor de protecție a plantelor, alte asemenea;
- u) **Srijin financiar public** – valoarea publică a finanțării investițiilor de mediu din fermă, ca formă de compensare pentru activitățile demonstrative cu privire la investițiile de mediu efectuate și de informare și promovare de practici agricole sustenabile benefice mediului pe care beneficiarul de sprijin se angajează a le desfășura prin contractul de finanțare;
- v) **Plan de Management Social și de Mediu** – înseamnă planul de management social și de mediu pentru proiectul selectat pentru finanțare. Prin acest plan sunt identificate măsurile și acțiunile materiale pe care beneficiarul le va întreprinde sau le va determina astfel încât să abordeze potențialele riscuri și impactul social și de mediu ale proiectului finanțat, inclusiv termenele acțiunilor și măsurilor, măsurile instituționale, de personal, de instruire, de monitorizare și de raportare, precum și orice instrumente sociale și de mediu care urmează să fie pregătite în cadrul acestuia;
- w) **Proiectul RAPID** – Proiectul privind Prevenirea și Reducerea Poluării în Spațiul Rural din România finanțat prin Acordul de Împrumut numărul 9505 – RO din 6 aprilie 2023, semnat între Guvernul României și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ratificat prin legea nr. 332 din 7 noiembrie 2023;
- x) **Proiect eligibil** – proiectul de reabilitare și modernizare a fermelor existente care urmează să fie pus în aplicare de beneficiarii de granturi în cadrul componentei 2.1 a Proiectului RAPID și care vizează prevenirea și reducerea poluării cu nitrați, amoniac, produse de protecția plantelor și antimicrobiene;
- y) **Rețele de Transfer de Cunoștințe (KTN – Knowledge Transfer Networks)** – în înțelesul acestui ghid, reprezintă rețelele înființate de MMAP care facilitează transferul de cunoștințe și colaborarea între fermieri cu rolul de a promova inovarea, de a reduce utilizarea de inputuri pentru agricultură și de a preveni și reduce poluarea din surse agricole.

2.2 ABREVIERI

Abreviere	Termen
ANAR	Administrația Națională “Apele Române”
AFIR	Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
APIA	Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
BM	Banca Mondială
DI	Domeniu de Intervenție
DTAC	Documentație tehnică pentru obținerea Autorizației de Construire
EIM	Evaluarea Impactului asupra Mediului
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
RAPID	Proiectul privind “Prevenirea și Reducerea Poluării din Spațiul Rural în România”
UE	Uniunea Europeană
UMP	Unitatea de Management al Proiectului

3. INFORMAȚII GENERALE CU PRIVIRE LA APELUL DE PROIECTE

3.1 CE TIP DE APEL DE PROIECTE SE LANSEAZĂ?

În cadrul Apelului de proiecte RAPID/2024/DI1/2/3 selecția proiectelor se face printr-un mecanism de selecție competitiv, bazat pe criteriile de eligibilitate și de selecție. Prioritizarea se determină în ordinea descrescătoare a punctajului obținut în urma evaluării lunare pentru toate proiectele care depășesc un prag lunar de calitate, în baza unui raport lunar/intermediar de selecție.

3.2 PERIOADA ÎN CARE POT FI DEPUSE CERERI DE FINANȚARE

- Data exactă la care se va deschide sesiunea de depunere a proiectelor va fi comunicată prin anunțul de deschidere a sesiunii care va fi publicat la adresa <https://apanoastra.ro/>. Termenul estimativ de deschidere a apelului este finalul trimestrului IV 2024;
- Pragul minim de calitate, data și ora de închidere a apelului de proiecte, precum și posibilitatea de prelungire a perioadei de depunere, se comunică prin anunțul de deschidere.

3.3 DOMENIILE DE INTERVENȚIE ȘI ACȚIUNILE SPRIJINITE

Finanțarea fermelor model prin apelulul de proiecte RAPID/2024/DI1/2/3 se va face prin trei domenii majore de intervenție pentru care vor fi disponibile alocări distincte pentru fiecare domeniu, respectiv:

- DI 1 Reducerea poluării cu nitrați și amoniac;
- DI 2 Utilizarea durabilă a produselor de protecția plantelor;
- DI 3 Reducerea utilizării de antimicrobiene.

Prin intermediul acestei finanțări sunt vizate acțiuni specifice fiecărui domeniu de intervenție care sprijină transferul de cunoștințe privind practicarea unor metode agricole sustenabile. Aceste acțiuni, bazate pe tehnologii inovative, vor îmbunătăți performanța de mediu a fermei și vor conduce la reducerea poluării din surse agricole, prin controlul integrat al poluării cu nitrați, amoniac, protoxid de azot, utilizarea durabilă a produselor de protecția plantelor, reducerea utilizării de antimicrobiene.

De asemenea, sunt sprijinite acțiuni suplimentare care vor conduce la protecția biodiversității, precum și la adaptarea și reducerea efectelor schimbărilor climatice. Aceste acțiuni nu pot reprezenta mai mult de 30% din ajutorul public nerambursabil per proiect finanțat.

3.4 ALOCAREA FINANCIARĂ TOTALĂ

Alocarea financiară totală prevăzută pentru acest apel de propuneri de proiecte este de **11.000.000 euro**.

Fiecare domeniu de intervenție va beneficia de o alocarea financiară distinctă, anume:

1. DI1 Reducerea poluării cu nitrați și amoniac -5.500.000 euro;
2. DI 2 Utilizarea durabilă a produselor de protecția plantelor 3.500.000 euro;
3. DI 3 Reducerea utilizării de antimicrobiene: 2.000.000 euro.

În cazul în care, alocarea financiară aferentă unui domeniu de intervenție rămâne neangajată la finalul apelului sau după evaluare sau contractare și nu există proiecte depuse pe listele de așteptare, suma neangajată poate fi realocată domeniilor de intervenție cu cerere mai mare de fonduri, pe baza unei decizii semnate de către Coordonatorul UMP/Ministrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, la propunerea UMP RAPID.

3.5 VALOAREA MINIMĂ ȘI MAXIMĂ A SPRIJINULUI FINANCIAR ȘI INTENSITATEA SPRIJINULUI

O cerere de finanțare este eligibilă la finanțare dacă are o valoare a finanțării nerambursabile de cel puțin 10.000 euro, dar nu mai mult de 200.000 euro.

Un solicitant poate depune o singură cerere de finanțare. În cazul în care un solicitant depune un proiect care se adresează mai multor domenii de intervenție, proiectul va fi încadrat în domeniul de intervenție din care solicită valoarea cea mai mare de fonduri.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile ale proiectului (admise în urma evaluării proiectului) este de maximum 90%.

ATENȚIE

Orice cost aferent unei investiții eligibile, conform criteriilor de eligibilitate din prezentul ghid, dar care depășește plafonul maxim admis pentru ajutorul financiar nerambursabil (200.000 euro) va fi considerat cost neeligibil și va fi suportat de către beneficiar (investiția rămâne însă eligibilă).

O cerere de finanțare cuprinde costuri eligibile și costuri neeligibile.

3.6 INDICATORII APELULUI DE PROIECTE

Prin prezentul apel de proiecte se urmărește a se sprijini un număr de minimum 70 de ferme. Din totalul fermelor finanțate, se așteaptă ca cel puțin 35% să fie gestionate de femei.

4. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI, CRITERII DE ELIGIBILITATE

Pentru a beneficia de sprijin financiar nerambursabil, fermierii trebuie să îndeplinească cel puțin următoarele condiții minime, respectiv criteriile de eligibilitate, aplicabile atât solicitantului, cât și investiției propusă a fi finanțată.

Ca o condiție minimă, toate proiectele depuse trebuie să aibă cel puțin 50 de puncte.

4.1 ELIGIBILITATEA SOLICITANTULUI

1. Solicitantul a depus Cereri Unice de Plată la APIA în ultimii 2 ani (se depun: copii ale Cererii Unice de Plată depuse la APIA în ultimii 2 ani);
2. Solicitantul trebuie să desfășoare activități agricole sub una din formele de organizare menționate mai jos:
 - ✓ **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Întreprindere individuală** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Întreprindere familială** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările și completările ulterioare);
 - ✓ **Societate cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri);
 - ✓ **Cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare), iar investițiile realizate să deservească interesele majorității membrilor acționari care au calitatea de fermieri;
 - ✓ **Grup de producători și Organizație de producători** (constituite în baza Ordonanței Guvernului nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare și Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 406/ 2017 pentru aprobarea Normelor privind recunoașterea organizațiilor de producători și a altor forme

asociative din sectorul fructelor și legumelor), iar investițiile realizate să deservească interesele majorității membrilor care au calitatea de fermieri.

Se depun documente justificative conform secțiunii 12 a preentului ghid.

4.2 ELIGIBILITATEA INVESTIȚIEI

1. Investiția propusă pentru a primi ajutor financiar nerambursabil trebuie să se realizeze în cadrul unei exploatații agricole cu o dimensiune cuprinsă în intervalele incluse în tabelul 1 (se vor lua în considerare datele incluse în ultima Cerere unică de plată depusă la APIA):

Tabel 1. Dimensiunile / efectivele minime și maxime, în hectare / capete de animal, ale fermelor acceptate la finanțare

Sub-sector	Dimensiune minimă	Dimensiune maximă
Vegetal	Suprafața (ha)	Suprafața (ha)
Arabil – cereale, plante tehnice, pajiști temporare	5	800
Legume în sere	0,3	7
Legume în câmp deschis	0,5	50
Livezi	1	20
Viță-de-vie	1	20
Pajiști permanente	5	500
Zootehnie	Efective (capete)	Efective (capete)
Vaci de lapte și bovine pentru carne	5	400
Ovine și caprine	50	1.000
Porci la îngrășat	10	1.300
Scroafe pentru reproducție	15	1.700
*Pui de carne	250	1.000
*Găini ouătoare	50	250
*Curcani	2	100
Familii de albine	50	150

*– valoarea se referă la 100 capete

Exploatațiile agricole care nu se regăsesc în sectoarele din tabelul de mai sus (Tabelul 1), pot fi considerate eligibile, dacă au o dimensiune economică între minimum 4.000 SOC¹ și

¹ SOC - *Standard output coefficients* - valoarea dimensiunii economice a exploatațiilor agricole determinată în baza setului de coeficienți standard output SOC 2017, ca medie a anilor 2015-2019, calculat în cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rural, Serviciului RICA (Rețeaua de Informații Contabile Agricole) și validat de către Direcția Generală de Statistică a UE – EUROSTAT în baza Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/220 al Comisiei din 3 februarie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului de instituire a unei rețele de colectare a datelor contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole din Uniunea Europeană.

maximum 600.000 SOC. Dimensiunea economică se determină utilizând calculatorul pus la dispoziție pe pagina web AFIR <https://so.afir.info/>.

În cazurile persoanelor fizice care au devenit PFA, ÎF și ÎI deținând aceeași exploatație agricolă conform înregistrărilor de la APIA, calculul dimensiunii se face în baza istoricului respectivei exploatații deținute la APIA (chiar dacă, din punct de vedere al codului unic de înregistrare la APIA, entitățile sunt diferite). Această referire se aplică pentru toate criteriile de eligibilitate și/sau selecție, acolo unde este aplicabilă.

2. Cererea de finanțare trebuie să se bazeze pe un Plan de afaceri/Memoriu justificativ. Pentru pregătirea bugetului estimativ, se vor avea în vedere următoarele:

- ✓ la pregătirea bugetului estimativ pentru proiecte de peste 20.000 euro, solicitanții vor trebui să depună cel puțin 2 oferte care să corespundă cerințelor tehnice ale utilajelor/echipamentelor prevăzute, iar valoarea cea mai mică va fi luată în considerare și se va întocmi Plan de afaceri, conform modelului prezentat în Anexa 2a;
- ✓ la pregătirea bugetului estimativ pentru proiecte de până la 20.000 euro, solicitanții vor trebui să depună o ofertă care să corespundă cerințelor tehnice ale utilajelor/echipamentelor prevăzute, a cărei valoare va fi luată în considerare și se va întocmi Memoriu justificativ, conform modelului prezentat în Anexa 2b.

Atenție! Indiferent de valoarea investiției, dacă utilajele/echipamentele se regăsesc în baza de date AFIR – se va atașa print-screen-ul aferent, iar valoarea acesteia/acestora va fi luată în considerare.

3. Investiția trebuie să dovedească atingerea obiectivelor de mediu, conform Planului de afaceri/Memoriului justificativ, respectiv să se regăsească în Anexa 3 a Ghidului - Lista indicativă de investiții eligibile sau să întrunească condițiile menționate la capitolul 4.3 – tipurile de investiții eligibile care nu se regăsesc în Anexa 3;

4. Investiția nu trebuie să conducă la poluarea apelor, aerului sau solului și nici la utilizarea apelor internaționale (respectiv, a apelor Dunării pentru irigații) sau a apelor subterane.

5. Nu se finanțează realizarea de construcții noi dacă terenul se află în zone protejate, inclusiv panouri fotovoltaice amplasate direct pe teren/mori eoliene (arii naturale protejate - situri Natura 2000, parcuri naționale, parcuri naturale etc). Finanțarea în aceste zone protejate se poate acorda doar pentru lucrări de modernizare a unor construcții existente și pentru toate tipurile de utilaje și echipamente agricole.

4.3 TIPURILE DE INVESTIȚII/COSTURI/CHELTUIELI ELIGIBILE

Atenție!

Costurile generale pentru proiect (inclusiv costurile legate de proiectare asociate proiectelor cu lucrări de construcții) se va asigura atât prin contractare directă de către aplicant, cât și prin contractare de către UMP RAPID. Redăm mai jos distribuția costurilor:

Tabelul 2. Distribuția costurilor

Consultanță - managementul de proiect pentru obiectivul de investiții
Studii de teren (de exemplu, studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de
Raport privind impactul asupra mediului
Alte studii specifice
Documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații
Expertiză tehnică
Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor
Tema de proiectare
Studiu de fezabilitate
Studiu de fezabilitate/ documentația de avizare a lucrărilor de intervenție și devizul general
Documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/ acordurilor/ autorizațiilor
Verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție
Proiect tehnic și detalii de execuție
Organizarea procedurilor de achiziție (mentorat și monitorizare pentru derularea procedurilor)
Dirigenție de șantier
Amenajarea terenului
Amenajări pentru protecția mediului, inclusiv refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor
Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților
Drumuri de acces, alimentare cu energie electrică, apă, canalizare etc.
Construcții și instalații
Montaj utilaje tehnologice, echipamente tehnologice și funcționale
Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj
Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport
Dotări
Active necorporale
Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
Cheltuieli conexe organizării șantierului
Cota aferentă I.S.C. pentru controlul calității lucrărilor de construcții
Cota aferentă I.S.C. - amenajarea teritoriului, urbanism și autorizarea lucrărilor de construcții
Cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor - C.S.C.
Taxe pentru acorduri, avize conforme și autorizația de construire/ desființare
Cheltuieli diverse și neprevăzute

Cheltuieli pentru informare și publicitate
Pregătirea personalului de exploatare
Probe tehnologice și teste
Auditul financiar (necesar pentru proiectele a căror sprijin public este mai mare de 20.000 euro)

LEGENDA:

Cheltuieli aferente solicitantului
Cheltuieli aferente consultantului contractat de UMP RAPID

Astfel, **consultanța contractată de către aplicant** nu poate depăși 20.000 euro și va include cheltuielile legate de pregătirea Cererii de finanțare, a rapoartelor de progres și a Dosarului cererii de plată. Recomandăm ca aplicanții să aibă în vedere contractarea de consultanță pentru toate categoriile de servicii anterior menționate (și nu doar pentru pregătirea Cererii de finanțare).

Consultanța asigurată de către MMAP UMP RAPID va acoperi serviciile de mentorat și monitorizare pentru derularea procedurilor de achiziții, precum și costurile legate de proiectare (documentațiile pentru eliberarea avizelor, studiilor tehnice, elaborare DALI (pe baza expertizei tehnice împreună cu Cererea de finanțare)/ SF, PT, asistență tehnică din partea proiectantului). Asistența tehnică din partea proiectantului cuprinde cheltuielile din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor și pentru participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție.

Costurile eligibile sunt acele costuri rezonabile aferente pregătirii și implementării proiectului deșus ce include execuția de lucrări de construire și/sau achiziționarea de utilaje, echipamente tehnologice și funcționale, cu sau fără montaj – conform Listei indicative de investiții eligibile prezentate în Anexa 3 a prezentului ghid, după cum urmează:

- ✓ **Consultanța (parte a costurilor generale pentru proiect eligibile)** - cuprinde costurile pentru managementul proiectului, respectiv pregătirea cererii de finanțare, inclusiv pentru toate anexele acesteia (ex., planul de afaceri/memoriul justificativ) și pentru cele legate de management (întocmirea și depunerea Cererilor de plată și a rapoartelor pe parcursul implementării contractului). Acestea sunt de până la 5% din cheltuielile eligibile ale proiectului pentru valoarea aferentă unui sprijin public de până la 20.000 euro (inclusiv), la care se adaugă până la 3% din cheltuielile eligibile ale proiectului pentru valoarea aferentă unui sprijin public mai mare de 20.000 euro și până la 100.000 euro (inclusiv) și la care se adaugă 1% din cheltuielile eligibile ale proiectului pentru valoarea aferentă unui sprijin public mai mare de 100.000 euro. Suplimentar, sunt eligibile și costurile legate de eliberarea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism (inclusiv cele aferente eliberării planurilor cadastrale/topografice, a planurilor de încadrare în zonă/ortofotoplan, a planurilor de amplasament etc.) și a taxei pentru avizele indicate de către acesta, expertiza tehnică

(pentru intervenții la construcțiile existente, dacă este cazul), obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare, cote ISC, dirigenția de șantier, cotizație Casa Constructorului, alte taxe solicitate de primărie etc., precum și costurile legate de auditul financiar (pentru sprijin public mai mare de 20.000 euro). Costurile generale pot apărea înainte de încheierea contractului. Costurile generale pot fi considerate eligibile numai dacă solicitantul a solicitat acest tip de sprijin în cererea de finanțare, cu o documentație suplimentară care să justifice realitatea și valabilitatea costurilor și dacă proiectul la care se referă este selectat și contractat;

- ✓ **Amenajarea terenului** - cuprinde cheltuielile efectuate pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări; demontări; dezafectări; defrișări; colectări, sortări și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate; sistematizări pe verticală; accesuri/drumuri/alei/parcări/drenuri/rigole/canale de scurgere, ziduri de sprijin; drenaje; epuizmente; lucrări pentru pregătirea amplasamentului etc;
- ✓ **Amenajări pentru protecția mediului** - cuprinde cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor (de ex., plantare de copaci, reamenajare spații verzi, reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului);
- ✓ **Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților** – cuprinde cheltuieli pentru devierea rețelelor de utilități din amplasament;
- ✓ **Asigurarea utilităților necesare** - cuprinde cheltuielile aferente lucrărilor pentru asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități, precum: alimentare cu apă; canalizare; alimentare cu gaze naturale; agent termic; energie electrică; telecomunicații; drumuri de acces; căi ferate industriale; alte utilități;
- ✓ **Construcții și instalații** - cuprinde cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție;
- ✓ **Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale** - cuprinde cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora;
- ✓ **Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj** - cuprinde cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale;
- ✓ **Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport** - cuprinde cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor de transport, inclusiv tehnologic;
- ✓ **Dotări** - cuprinde cheltuielile pentru procurarea de bunuri care intră în categoria mijloacelor fixe sau obiectelor de inventar, precum: mobilier, dotări cu mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, dotări de uz gospodăresc, dotări privind protecția muncii;

- ✓ **Active necorporale** - cuprinde cheltuielile cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe, software, know-how sau cunoștințe tehnice ne brevetate;
- ✓ **Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier** - cuprinde cheltuieli aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări în construcții existente, precum și cheltuieli de desființare a organizării de șantier: vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din șantier; platforme tehnologice/dezafectarea platformelor tehnologice; grupuri sanitare; rampe de spălare auto; depozite pentru materiale; fundații pentru macarale; rețele electrice de iluminat și forță; căi de acces auto; bransamente/racorduri la utilități; împrejmuiri; panouri de prezentare; pichete de incendiu; cheltuieli pentru desființarea organizării de șantier;
- ✓ **Cheltuieli conexe organizării de șantier** - cuprinde cheltuielile pentru: obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier; taxe de amplasament; închirieri semne de circulație; întreruperea temporară a rețelilor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale; contracte temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unități de salubritate; taxe depozit ecologic; taxe locale; chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public; cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială; costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor; costul transportului muncitorilor nelocalnici și/sau cazarea acestora; paza șantierului; asigurarea pompierului autorizat; cheltuieli privind asigurarea securității și sănătății în timpul execuției lucrărilor pe șantier;
- ✓ **Hardware și software** necesare investițiilor de bază;
- ✓ **Cheltuieli diverse și neprevăzute** - cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite la modificările contractuale apărute în timpul execuției, și sunt estimate ca procent din valoarea investiției de bază, astfel: 10% în cazul executării unui obiectiv/obiect nou de investiții; 20% în cazul executării lucrărilor de intervenției la construcție existentă;
- ✓ **Cheltuieli pentru informare și publicitate** - cuprinde cheltuielile pentru publicitate și informare, inclusiv pentru diseminarea informațiilor de interes public, precum sunt precizate obligațiile în Anexa II a Contractului de finanțare - *Materiale și activități de informare de tip publicitar*;
- ✓ **Pregătirea personalului de exploatare** - cuprinde cheltuielile necesare instruirii/școlarizării personalului în vederea utilizării corecte și eficiente a utilajelor și tehnologiilor;
- ✓ **Probe tehnologice și teste** - cuprinde cheltuielile aferente execuției probelor/încercărilor, prevăzute în proiect, rodajelor, expertizelor la recepție, omologărilor;
- ✓ **Transportul, instalarea și instruirea inițială pentru funcționarea echipamentelor/utilajelor;**
- ✓ **Training suplimentar** pentru utilizarea echipamentelor/utilajelor;
- ✓ **Cutia de notificări** - conform secțiunii 16.3, pentru proiectele care prevăd construcții;
- ✓ În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, **sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.**

Sunt eligibile și costurile pentru tipurile de investiții care nu se regăsesc în Anexa 3, dacă **aduc un impact semnificativ de mediu**, respectiv întrunesc următoarele condiții:

- **Aplicantul dovedește că, prin aplicarea unei tehnologii inovative, acestea aduc o creștere a eficienței utilizării sau o reducere a consumului** de îngrășăminte (chimice sau organice)/produse de protecție a plantelor/antimicrobienelor **de cel puțin 20% față de situația actuală din fermă sau față de o tehnologie convențională, precum se demonstrează în fișele tehnice și/sau în nota conceptuală – anexe la planul de afaceri/memoriu justificativ;**

Prin utilizarea eficientă se înțelege cantitatea reală de azot, produse de protecție a plantelor de care beneficiază plantele în mod real și de antimicrobiene de care beneficiază animalele, raportată la cantitatea la cantitatea inițial disponibilă în vederea aplicării.

- **În cazul investițiilor care conduc conservarea biodiversității**, aplicantul trebuie să dovedească că acestea **sprijină aplicarea a) măsurilor de conservare** din ariile protejate, precum sunt acestea menționate în planurile de management (iar ferma se află situată într-o arie protejată) / **b) pachetelor de agromediu** (iar ferma are angajamente de agromediu)/ **c) agriculturii ecologice** (iar ferma este în conversie sau certificată), **precum se demonstrează în fișele tehnice și/sau în nota conceptuală – anexe la planul de afaceri/memoriu justificativ;**
- **În cazul investițiilor care contribuie la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice**, aplicantul trebuie să dovedească că acestea reduc consumul de combustibili/energie/apă **cu cel puțin 20%, față de situația actuală din fermă sau față de o tehnologie convențională, precum se demonstrează în fișele tehnice și/sau în nota conceptuală – anexe la planul de afaceri/memoriu justificativ.**

4.4 TIPURILE DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI NEELIGIBILE

- ✓ Cheltuielile care nu se încadrează în domeniile de intervenție, precum sunt acestea definite în prezentul ghid, nu se încadrează în Anexa 6 a ghidului și nici nu aduc un impact semnificativ de mediu precum este menționat mai sus (la capitolul 4.3);
- ✓ Cheltuieli legate de responsabilitățile beneficiarului, în calitate de fermier-gazdă, precum este prevăzut în Contractul de finanțare;
- ✓ Toate cheltuielile aferente consultantilor contractați de UMP RAPID precum este prezentat tabelul de la capitolul 4.3;
- ✓ Cheltuieli pentru achiziționarea de bunuri și echipamente "second-hand";
- ✓ Cheltuieli cu investițiile care fac obiectul dublei finanțări, care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✓ Toate tipurile de leasing;
- ✓ Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu poate fi recuperată în temeiul legislației naționale în materie de TVA;
- ✓ Achiziționarea de terenuri și clădiri;

- ✓ Achiziționarea de animale;
- ✓ Construcția și modernizarea locuințelor;
- ✓ Cheltuielile pentru înființarea și întreținerea culturilor agricole;
- ✓ Achiziționarea de mijloace de transport pentru mărfuri/pentru transportul persoanelor/pentru uz personal;
- ✓ Piese de schimb;
- ✓ Cheltuielile cu spațiile care deservește activitatea generală a exploatației agricole: spații administrative, spații de cazare etc.;
- ✓ Cheltuielile cu dobânzi, penalități, comisioane;
- ✓ Cheltuieli de judecată, arbitraj – în cazul litigiilor asupra bunurilor/construcțiilor;
- ✓ Amenzi.

Atenție!

- ✓ Nu sunt eligibile investițiile care nu se încadrează în Anexa 3 și nici nu aduc beneficii semnificative de mediu, de exemplu: achiziționarea de accesorii aferente echipamentelor fără o tehnologie/o soluție tehnică inovativă care să demonstreze un impact semnificativ pozitiv asupra mediului, cum ar fi utilajele și echipamentele (cap tractor, remorci, combine, încărcătoare, prese de balotat, cositoare, semănătoare etc.) cu tehnologie clasică;
- ✓ Nu este permisă modernizarea/reconstruirea unor clădiri, dacă nu dovedesc că, prin investiția propusă se îmbunătățește semnificativ performanța de mediu a fermei, precum este menționat la capitolul 4.3;
- ✓ Nu este permisă simpla înlocuire a echipamentelor/utilajelor fără a se dovedi necesitatea acestei înlocuiri. „Simpla înlocuire” se referă la schimbarea unui echipament doar pentru a achiziționa unul nou;
- ✓ Nu se finanțează realizarea de construcții noi dacă terenul se află în zone protejate, inclusiv panouri fotovoltaice amplasate direct pe teren/mori eoliene (arii naturale protejate - situri Natura 2000, parcuri naționale, parcuri naturale etc). Finanțarea în aceste zone protejate se poate acorda doar pentru lucrări de modernizare a unor construcții existente și pentru toate tipurile de utilaje și echipamente agricole.

În cazul în care se constată în timpul evaluării că o anumită investiție propusă nu este eligibilă, cererea de finanțare poate să rămână eligibilă dacă se respectă criteriile de eligibilitate, cu eliminarea valorii neeligibile identificată.

Atenție! Valoarea unei investiții eligibile (de exemplu, a unui utilaj agricol) poate fi de 500.000 euro. În acest caz, valoarea eligibilă este de 222.222,22 euro (aferentă unui sprijin public de 200.000 euro), iar diferența până la 500.000 euro este valoare neeligibilă (ce trebuie suportată integral de către beneficiar).

4.5 COSTURILE ESTIMATIVE ALE INVESTIȚIEI ȘI REZONABILITATEA COSTURILOR

Valoarea sprijinului financiar nerambursabil este reprezentată de valoarea totală a investiției determinată în baza estimării costurilor făcute de către solicitant prin Planul de afaceri/Memoriu justificativ și cuprinsă în bugetul indicativ al proiectului din cererea de finanțare.

Solicitanții trebuie să evalueze în mod rezonabil costurile investițiilor propuse asigurându-se că, prețurile folosite ca referință sunt reale, la nivelul pieței, evitând a subevalua sau supraevalua valoarea investiției.

Astfel, verificarea caracterului rezonabil al prețurilor utilizate se face cum este prezentat mai jos:

I. În cazul bunurilor:

- a) Identificarea echipamentelor de același tip și a caracteristicilor tehnice similare în baza de date cu prețuri de referință a Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, postată pe pagina de internet a UMP RAPID, cât și a AFIR, și utilizarea prețurilor din această bază de date. Se va prezenta print screen-ul la depunerea cererii de finanțare;
- b) Pentru bunurile care nu sunt în baza de date cu prețuri de referință AFIR se solicită oferte de la furnizorii de echipamente pentru bunuri de același tip și caracteristici tehnice similare. Se vor atașa două oferte pentru categoriile de bunuri care depășesc valoarea de 20.000 euro și o ofertă pentru categoriile de bunuri cu o valoare mai mică sau egală cu 20.000 euro. Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor și trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici:
 - ✓ să fie datate, personalizate și semnate;
 - ✓ să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale;
 - ✓ să conțină prețul de achiziție pentru bunuri;
 - ✓ dacă este cazul, oferta trebuie să cuprindă toate costurile asociate cu privire la transport, instalare, instruire inițială / suplimentară.

II. În cazul lucrărilor de construcție

Se verifică prețurile din alte surse disponibile pentru construcții de același tip, complexitate, categorie de importanță, astfel încât să se asigure că prețurile folosite ca referință sunt reale, la nivelul pieței.

Estimarea costurilor pentru construcții se va face prin întocmirea Notei Conceptuale - model cadru, Anexa 2 la Planul de afaceri și a Memoriului justificativ.

În cazul proiectelor selectate pentru a primi sprijin financiar nerambursabil, în urma încheierii contractului de finanțare, UMP RAPID va asigura, printr-o firmă de consultanță, elaborarea documentației tehnice necesare eliberării autorizației.

Astfel, în urma elaborării de către UMP RAPID, prin firma de consultanță prezentată mai sus, a documentației tehnico-economice aferente proiectului de investiții, se va avea în vedere următoarele puncte:

- ✓ Valoarea totală a sprijinului public aferent contractului de finanțare nu se poate depăși;
- ✓ Se poate stabili o valoare totală a investiției mai mare decât cea propusă în Planul de afaceri. În acest caz, diferența va deveni cheltuială neeligibilă și va fi suportată de către beneficiar, în concordanță cu angajamentul acestuia depus împreună cu cererea de finanțare (secțiunea G a cererii de finanțare), iar modificările contractuale se fac prin simpla notificare a beneficiarului de către UMP RAPID;
- ✓ Se poate reduce valoarea totală a investiției față de cea propusă în Planul de afaceri, caz în care, se va întocmi Act Adițional la contractul de finanțare care va reflecta noua valoare;
- ✓ În cazul altor modificări, cum sunt cele de natură tehnică sau modificarea valorii neeligibile, modificările contractuale se fac prin simpla notificare a beneficiarului de către UMP RAPID.

Modificarea amplasamentului declarat la depunerea cererii de finanțare nu este posibilă.

5. CRITERIILE DE SELECȚIE

Criteria de selecție generale aplicabile tuturor domeniilor de intervenție	Punctajul (max. 80 p)
1. Ferma este mixtă (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor) ✓ Se va depune Cererea unică de plată din 2 ani anteriori	5
2. Ferma este reprezentativă în zona în care se situează și pentru sectorul în care activează (Forma asociativă al cărei membru este solicitantul va confirma că pe o distanță rutieră de 30 de km sunt cel puțin 20 de alți fermieri interesați de tehnologia propusă prin proiect. Conform Anexei 5 <i>Confirmare cu privire la vechimea solicitantului în cadrul organizației /Confirmare număr fermieri interesați de investiție</i>) ✓ Se va depune Anexa 5.	15
3. Peste 50% din sprijinul public este alocat pentru digitalizare / agricultură de precizie / minimum/no tillage ✓ Se va analiza Planul de afaceri/Memoriul justificativ. ✓ Practicile de agricultură conservativă din punct de vedere al lucrărilor solului (no-tillage, strip tillage sau minimum tillage) se bazează pe următoarele elemente: a) Semănat fără pregătirea prealabilă a solului (no tillage);	5

<p>b) Semănat în benzi pregătite fără intervenție pe intervalul dintre rânduri (strip tillage);</p> <p>c) Semănat după o pregătire superficială a solului, fără întoarcerea brazdei (minimum tillage).</p> <p>Prin urmare, în cadrul acestui criteriu de selecție vor fi scorate/punctate doar proiectele care prevăd exclusiv achiziția de echipamente/utilaje specifice tehnologiei no till/ minim/low/strip till care au legătură directă cu pregătirea terenului, de tipul semănătorilor, grapelor cu discuri, discurilor, cultivatoarelor, scarificatoare, tocătoare resturi vegetale și alte asemenea, precum și achiziția de mașini de erbicidat, drone, senzori, sateliți și alte tehnologii inovative proiectele în care se prevede achiziția de tractor împreună cu cel puțin un echipament/utilaj specific tehnologiilor menționate anterior.</p> <p>Atenție! Combinetele nu sunt utilaje agricole care utilizează tehnologia no tillage, minimum/low tillage, strip tillage și, prin urmare, nu vor primi punctaj la acest criteriu de selecție</p>	
<p>4. Vechimea solicitantului în sectorul agricol specific proiectului:</p> <p>4.1 Vechimea solicitantului în sectorul agricol specific proiectului – între 5 și 10 ani;</p> <p>4.2 Vechimea solicitantului în sectorul agricol specific proiectului - mai mare de 10 ani.</p> <p>✓ Se va analiza codul CAEN și se va depune o declarație expert contabil Se va lua în considerare vechimea pe care entitatea juridică o poate proba printr-o calitate anterioară deținută de o persoană fizică din managementul firmei (acționar sau administrator/PFA/Îi/IF). Tinerii fermieri beneficiază de punctaj maxim la acest criteriu (fără a proba îndeplinirea condițiilor).</p>	Max. 10 5 10
<p>5. Vechimea fermei în cadrul asociației de fermieri din care face parte este de cel puțin 5 ani</p> <p>✓ Se va depune Anexa 5. Tinerii fermieri beneficiază de punctaj maxim la acest criteriu (fără a proba îndeplinirea condițiilor).</p>	5
<p>6. Proiectul este depus de tineri fermieri (până la 40 ani inclusiv – până cel mult cu o zi înainte de a împlini 41 de ani, la momentul depunerii cererii de finanțare)</p> <p>✓ Sa va analiza vârsta PFA/Îi/IF sau a acționarului majoritar sau a administratorului.</p>	5
<p>7. Proiect depus de fermier femeie Se verifică dacă persoana fizică deține calitatea de asociat unic/asociat majoritar sau administrator la data lansării ghidului solicitantului în consultare publică.</p>	5

8. Investiția propusă vizează o fermă de dimensiune medie, respectiv între 30 și 70% din valorile minime și maxime pentru dimensiunile eligibile, precum sunt acestea definite în acest ghid, tabelul 1. ✓ Se va analiza dimensiunea fermei, conform ultimei cereri unice de plată depusă la APIA, versus valorile minime și maxime ale dimensiunilor eligibile pentru sectorul aferent.	20
9. Nivelul de calificare: 9.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii liceale sau postliceale pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/ mixt); 9.2 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect (vegetal/zootehnic/ mixt). ✓ Se vor analiza diplomele depuse.	Max. 10 5 10
Criterii de selecție specifice fiecărui domeniu de intervenție	Punctajul (max. 20 p)
D11 Reducerea poluării la nivel de fermă cu azot (nitrați, amoniac)	Punctajul (max. 20 p)
1. Localizarea fermei în UAT unde se constată depășiri ale pragului de 50 mg NO ₃ (nitrați) /l sau cu concentrații de nitrați cu tendință crescătoare și valori între 40 – 50 mg/l - conform datelor furnizate de ANAR, incluse în Anexa 6.	10
2. Fermă cu angajamente de agromediu și climă sau agricultură ecologică ✓ Se va analiza ultima Cerere unică de plată depusă la APIA.	10
D12 Utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor	Punctajul (max. 20 p)
1. Proiect care propune investiții în legumicultură și pomicultură ✓ Se va analiza Planul de afaceri/Memoriul justificativ.	10
2. Fermă cu angajament de agromediu și climă sau agricultură ecologică ✓ Se va analiza ultima Cerere unică de plată depusă la APIA.	10
D13 Reducerea utilizării antimicrobienelelor	Punctajul (max.20 p)
1. Proiect care propune investiții în ferme de ovine, caprine sau bovine (considerate cu consum ridicat de antibiotic).	10
2. Proiect care alocă min. 50% din sprijinul public pentru investiții în îmbunătățirea monitorizării sănătății animalelor ✓ Se va analiza Planul de afaceri/Memoriul justificativ.	10

La punctaj egal se vor ordona proiectele în următoarea ordine de prioritate dacă nu se poate face diferențierea în urma primului punct:

1. proiectele care au suprafețe mai mari cu angajamente de agromediu și climă sau agricultură ecologică;
2. proiectele care solicită sume mai mari pentru digitalizare/minimum tillage/no tillage;

3. proiectele care se apropie cel mai mult de valoarea medie calculată a ½ din suma valorilor minime și maxime eligibile a sectorului pentru care aplică.

Pentru toate proiectele, înainte de a depune cererea de finanțare, scorul va fi stabilit prin autoevaluare. În cazul în care, în urma evaluării se constată că scorul determinat prin autoevaluare este sub pragul de calitate corespunzător lunii respective, proiectul va fi declarat neeligibil pentru finanțare.

Doar proiectele cu un prag de cel puțin 50 de puncte vor fi depuse/sunt eligibile

6. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

6.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Cererea de finanțare se va completa în limba română. Se vor utiliza documentele model menționate în prezentul ghid al solicitantului, inclusiv anexele la acesta, acolo unde se solicită acest lucru. Pentru toate documentele anexate, redactate în alte limbi, dacă este cazul, se va atașa o traducere în limba română realizată de un traducător autorizat, fie de beneficiar (caz în care pe traducere acesta va face mențiunea „îmi asum răspunderea privind corectitudinea traducerii” și va semna).

Bugetul indicativ al cererii de finanțare se va completa în euro cuprinzând valorile eligibile, cât și valorile neeligibile.

6.2 DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

Cererea de finanțare, precum și răspunsurile la solicitările de clarificări se vor depune on-line prin intermediul aplicației informatice de pe site-ul <https://apanoastra.ro/>.

Nu se pot transmite cereri de finanțare în afara perioadei de depunere, aplicația blocând înregistrarea acestora.

Un aplicant poate depune doar o cerere de finanțare (se va accepta doar prima cerere de finanțare depusă).

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii solicitării prin aplicația informatică. La transmitere, fiecare cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare, conținând data și ora înregistrării, acesta fiind comunicat solicitantului în mod automat, prin aplicația informatică. Orice corespondență ulterioară va face referire, în mod obligatoriu, la numărul de înregistrare a cererii de finanțare.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii de depunere se oprește înainte de termenul limită prevăzut în anunțul de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse ajunge la 150% din nivelul alocării domeniului de intervenție vizat.

7. EVALUAREA ȘI SELECȚIA CERERII DE FINANȚARE

7.1 EVALUAREA ELIGIBILITĂȚII SOLICITANTULUI ȘI A PROIECTULUI

Cererea de finanțare inclusiv anexele specifice, completată și depusă de către solicitant în conformitate cu prezentul ghid, face obiectul verificării respectării criteriilor de eligibilitate și selecție.

Verificarea eligibilității va urmări existența informațiilor în secțiunile din cererea de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate (cele care trebuie îndeplinite obligatoriu de către solicitant). Verificarea eligibilității cererii de finanțare se face prin utilizarea Lista de verificare a criteriilor de eligibilitate și selecție, Anexa 4 la ghidul solicitantului.

UMP RAPID va verifica dacă investiția propusă spre finanțare face sau a făcut obiectul unei finanțări prin FEADR, în cadrul unui protocol de colaborare semnat cu AFIR.

UMP RAPID poate efectua verificarea pe teren a proiectelor pentru a verifica respectarea condițiilor de eligibilitate și selecție. **Toate proiectele care prevăd lucrări de modernizare a construcțiilor existente vor fi verificate la fața locului.**

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de către solicitant, la data depunerii proiectului, la data contractării, pe perioada implementării proiectului, precum și pe perioada de durabilitate a proiectului.

În timpul evaluării, UMP RAPID poate transmite solicitări de clarificări/completări asupra cererii de finanțare și/sau ale anexelor la aceasta. În acest scop, dacă în urma verificării documentelor transmise de către solicitanți sunt informații incomplete sau există necorelări asupra informațiilor redată în cererea de finanțare și/sau între cererea de finanțare și documentele suport, UMP RAPID poate solicita informații suplimentare cu scopul corectării/corelării acestora.

Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este de 5 zile lucrătoare. În cazul neprimirii clarificărilor/completărilor în termenul solicitat, cererea de finanțare poate fi declarată neeligibilă.

7.2 SELECȚIA PROIECTELOR

Alocarea financiară publică este disponibilă într-o singură sesiune de depunere a proiectelor în baza unui ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI care va include minim următoarele informații: tipul apelului (competitiv), pragurile de calitate lunare, alocarea financiară totală precum și cea corespunzătoare fiecărui domeniu de intervenție, website-ul utilizat pentru depunerea *online* a cererilor de finanțare / unde se publică Ghidul solicitantului cu anexele sale precum, rezultatele evaluării, contestațiilor și selecției/ intervalul de depunere a cererilor de finanțare, domeniile de intervenție, tipurile de solicitanți eligibili, valoarea minimă și maximă eligibilă a unui proiect și rata sprijinului public.

Astfel, sistemul de selecție se va baza pe pragurile lunare de calitate, precum sunt acestea incluse în anunțul lansare a apelului de depunere a cererilor de finanțare. Doar proiectele care îndeplinesc

pragurile minime lunare vor putea fi depuse și evaluate. În cazul în care un proiect nu îndeplinește pragurile minime lunare, cererea va fi respinsă, cu oportunitatea de a fi redepusă în luna în care se îndeplinește pragul lunar stabilit, luând în considerare faptul că apelul nu este încheiat.

În situația în care la finalul intervalului de depunere a cererilor de finanțare a rămas disponibil pe un anumit domeniu de intervenție, respectiv valoarea totală publică a proiectelor depuse pe un anumit domeniu de intervenție este mai mică decât alocarea pe domeniul respectiv, disponibilul: 1) se redistribuie către domeniul sau domeniile de intervenție în care au fost epuizate sumele alocate inițial sau 2) se continuă perioada de depunere pentru domeniul respectiv până la epuizarea sumei alocate.

Modul de utilizarea a disponibilului se decide de către Coordonatorul UMP RAPID (ministru/secretar de stat) la propunerea UMP, iar decizia se postează sub formă de anunț pe website-ul utilizat pentru depunerea cererilor de finanțare.

Evaluarea se realizează pe fiecare domeniu de intervenție. După evaluare, se publică Raportul de evaluare care conține informații cu privire la eligibilitatea / neeligibilitatea cererii de finanțare și a valorii eligibile a acesteia (inclusiv valoarea sprijinului public), precum și a punctajului obținut. Rezultatele Raportului de evaluare se comunică, de asemenea, solicitantului direct, prin email.

Selecția este procesul decizional de alocare a finanțării cererilor de finanțare eligibile ierarhizate în funcție de punctajul primit și de criteriile de departajare pentru punctaj egal, pentru care există disponibil financiar, conform prevederilor din acest capitol.

Dacă în urma eventualelor economii generate ca urmare a proiectelor retrase după momentul selecției, nerespectării condițiilor de contractare, a celor rezultate în urma întocmirii studiului de fezabilitate/DALI sau a finalizării achizițiilor, retragerii finanțării sau reducerii sprijinului public din motive imputabile beneficiarilor, sumelor recuperate de la beneficiari în urma constatării unor nereguli etc., se constituie disponibil financiar care poate conduce la selecția de noi proiecte eligibile, cu respectarea ierarhiei rezultate în urma evaluării. Proiectele care prevăd construcții-montaj vor fi excluse din lista de așteptare la finanțare în ultimii 2 ani de implementare a Proiectului RAPID, iar cei fără construcții montaj, în ultimul an de implementare a Proiectului RAPID.

8. DEPUNEREA CONTESTAȚIILOR CU PRIVIRE LA REZULTATELE EVALUĂRII

Solicitanții pot depune contestații cu privire la rezultatul evaluării în termen de 5 zile lucrătoare de la momentul publicării pe website a rezultatelor evaluării. Contestațiile depuse în afara termenului prevăzut mai sus se resping.

La momentul finalizării etapei de depunere a contestațiilor, se întocmește primul raport de selecție în baza sumei alocate pe domeniu de intervenție. După soluționarea contestațiilor solicitanții sunt notificați cu privire la rezultatul contestațiilor.

În urma procesului de soluționare a contestațiilor se va emite Raportul final de selecție care va cuprinde toate proiectele care sunt selectate, inclusiv proiectele care au făcut obiectul contestațiilor și au fost soluționate favorabil.

9. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

UMP RAPID informează toți solicitanții privind selectarea cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării precum și a documentelor originale depuse scanat *online* la Dosarul cererii de finanțare, pentru a se verifica conformitatea cu originalul acestora.

Solicitanții prezintă la contractare exemplarul original al cererii de finanțare și al documentelor anexe, pentru conformitatea documentelor încărcate *online*. Solicitanții care au optat pentru utilizarea semnăturii electronice de către reprezentantul legal, vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate, pentru conformitate cu documentele încărcate *online*.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate între documentele încărcate *online* și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, cererea de finanțare se va declara neeligibilă pentru finanțare, cu consecința neîncheierii contractului de finanțare.

Verificarea conformității contractului de finanțare:

Verificarea conformității va fi efectuată înainte de semnarea contractului de finanțare și constă în verificarea cererii de finanțare, pentru a vedea dacă documentele originale în posesia solicitantului corespund documentelor scanate depuse online împreună cu cererea de finanțare.

La semnarea contractului solicitantul trebuie să demonstreze că:

- ✓ reprezentantul legal nu are înscrieri de natură economico-financiară în cazierul judiciar;
- ✓ nu a intrat în procedura de insolvență/faliment;
- ✓ nu are datorii la obligațiile de plată a impozitelor, taxelor, contribuțiilor, inclusiv taxe și impozite locale.

Cererea de finanțare se va declara neeligibilă, cu consecința neîncheierii contractului de finanțare dacă oricare din obligațiile de mai sus nu este îndeplinită.

IMPORTANT !

Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul contractului de finanțare, cât și cel al anexelor acestuia.

Durata de execuție a contractului de finanțare

Este de maximum:

- **24 de luni (2 ani)** pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții-montaj;
- **12 de luni (1 an)** pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de bunuri/ utilaje, instalații, echipamente și dotări noi.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite în situații justificate, ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și data limită a închiderii proiectului RAPID**, cu acordul prealabil al MMAP,UMP RAPID.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Beneficiarul poate solicita modificarea contractului de finanțare **numai în cursul duratei de valabilitate** a acestuia, stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.

Orice modificare la contract se va face **prin Act Adițional**, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile sau modificări ale valorii neeligibile a contractului, când UMP RAPID va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

UMP are dreptul să suspende sau să rezilieze prevederile contractului de finanțare, să solicite și să obțină rambursarea întregii sau a unei părți din suma grantului retras, în cazul în care beneficiarul nu își îndeplinește obligațiile prevăzute în contractul de finanțare

Beneficiarul nu poate constitui garanții în favoarea unei instituții financiare, respectiv unei instituții de credit sau instituții financiare nebankare sub forma ipotecării investiției care face obiectul contractului de finanțare.

10. ACHIZIȚIILE

Beneficiarii vor derula procedurile de achiziții sub îndrumarea unui Consultant contractat de UMP RAPID.

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că, semnarea contractelor de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări va începe doar după avizul favorabil din partea UMP RAPID și după semnarea contractului de finanțare. Înainte de atribuirea contractelor de achiziții (bunuri sau lucrări), beneficiarii vor pregăti documentația aferentă licitației, care va fi avizată de către Consultantul contractat de UMP RAPID. Avizarea dosarelor de achiziții se va realiza ulterior semnării Contractului de finanțare cu UMP

RAPID. Documentul de referință pentru această secțiune este Anexa IV a contractului de finanțare - Instrucțiuni achiziții pentru beneficiari.

11. MECANISMUL DE FINANȚARE

Schema de sprijin financiar include două tipuri de mecanisme de finanțare: (i) rambursarea cheltuielilor prefinanțate de către beneficiar, care sunt eligibile pentru sprijin financiar public nerambursabil; și (ii) plata pe bază de factură - transferul de fonduri pentru partea corespunzătoare a sprijinului financiar public nerambursabil, pe baza facturilor și a altor documente justificative depuse de beneficiar. Ambele opțiuni necesită verificarea documentelor justificative de către UMP RAPID. Documentul de referință pentru această secțiune este Anexa V a contractului de finanțare - Instrucțiuni privind plățile.

Pentru rambursarea cheltuielilor făcute în cadrul proiectului, beneficiarii vor depune cereri de plată. **Dosarul Cererii de Plată** se depune în format online, prin platforma informatică a UMP RAPID (ce va fi menționată în anunțul de lansare a apelului), în contul de utilizator al beneficiarului și cuprinde o serie de documente justificative ale cheltuielilor și ale plăților efectuate de către beneficiar în cadrul proiectului, împreună cu documentele care dovedesc că bunurile au fost recepționate și lucrările au fost executate în conformitate cu legislația aplicabilă.

Dosarul Cererii de Plată va cuprinde următoarele documente obligatorii:

- ✓ **Cererea de Plată;**
- ✓ **Grafic de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată** (document care prezintă perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- ✓ **Declarația de cheltuieli** (document care prezintă cheltuielile efectuate în cadrul proiectului, asumate și solicitate la plată de către beneficiar);
- ✓ **Documente care dovedesc că bunurile au fost recepționate / lucrările au fost executate conform anexei V a contractului de finanțare - Instrucțiuni privind plățile;**

În cazul cererilor de plată care conțin cheltuieli aferente lucrărilor de construcție, la prima cerere de plată care conține cheltuieli aferente lucrărilor de construcție se va atașa autorizația de construire;

- ✓ **Documente de plată** care dovedesc că bunurile livrate/lucrările de construcție efectuate au fost plătite. În cazul mecanismului de plată “cu plata la factură” se va atașa cel puțin dovada plății aferente cofinanțării private, cât și a TVA-ului conform anexei V a contractului de finanțare - Instrucțiuni privind plățile;
- ✓ **Raportul de progres** (document care prevede gradul de îndeplinire al obiectivelor fizice și financiare);

- ✓ **La prima Cerere de Plată, contractele de achiziții semnate cu furnizorii de echipamente și/sau executanții lucrărilor de construcții.**

Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a cererii de plată, publicate pe pagina web a UMP RAPID și valabile la data depunerii cererii de plată.

Beneficiarul va depune online graficul de eșalonare a depunerii tranșelor de plată în maximum 30 de zile de la avizarea favorabilă a primului dosar de achiziție, declarație cu perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată. Pentru fiecare proiect se pot depune **maximum 3 Cereri de Plată.**

La semnarea contractului, beneficiarul trebuie să depună o planificare prin care se va angaja că va depune o primă **cerere de plată eligibilă pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 8 luni de la data semnării contractului de finanțare**, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții directe, respectiv **în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj în termen de cel mult 14 luni de la data semnării contractului de finanțare. În cazul în care aceste termene vor fi depășite, sprijinul public se reduce (prin simpla notificare de către UMP RAPID) de la 90% la maximum 80% din valoarea costurilor eligibile.**

Beneficiarii care optează pentru mecanismul „plată la factură” trebuie să deschidă un cont separat la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului, conform OUG nr. 146/2002, în cadrul căruia sunt înregistrați fiscal, în care se vor efectua plățile conform contractului de finanțare.

Beneficiarii care își desfășoară activitatea conform OUG 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, pot deschide un cont separat, la o bancă comercială, în care se vor efectua plățile conform contractului de finanțare.

Mecanism de rambursare a cheltuielilor pentru mecanismul de plată “cu plata la factură”

În cazul în care beneficiarii optează pentru plata la factură, cererea de plată va cuprinde anexarea documentelor solicitate prin instrucțiunile de plată, a ordinelor de plată și/sau a extraselor de cont care dovedesc:

- ✓ efectuarea plăților pentru partea de contribuție proprie la contractul de finanțare (cofinanțare privată + cheltuieli neeligibile);
- ✓ plata integrală a taxei pe valoarea adăugată aferente fiecărei facturi (dacă este cazul).

Derularea operațiunilor specifice decontării cererilor de plată urmând a se efectua cu respectarea următoarelor etape:

a) după efectuarea verificărilor dosarului cererii de plată și autorizării plății, UMP RAPID virează beneficiarului valoarea corespunzătoare cheltuielilor rambursabile pentru cheltuielile eligibile, reprezentând contribuția publică;

b) în ziua imediat următoare efectuării viramentului, UMP RAPID notifică beneficiarul privat cu privire la efectuarea plății către acesta. Beneficiarul este obligat să prezinte, în termen de maximum

5 zile lucrătoare de la încasarea în cont a contribuției publice, pentru fiecare factură în parte, extrasul de cont pentru plățile către furnizorii de bunuri sau executanții de lucrări (precum au fost aceștia contractați și aprobați de către UMP RAPID) pentru suma reprezentând contribuția publică, precum și pentru eventualele sume neeligibile.

12. DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

Documentele obligatorii care trebuie atașate cererii de finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

1. **Plan de afaceri / Memoriu justificativ** atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj, cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (**Anexa 2a/2b din ghidul solicitantului**).

Important!

- ✓ În cazul proiectelor care prevăd lucrări de construcții se va depune o Notă conceptuală elaborată conform Anexei 2 la Planul de Afaceri;
- ✓ În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj **care schimbă regimul de exploatare a construcției existente**, la Planul de afaceri se atașează:

-Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente, dacă este cazul;

-Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (numai în cazul construcțiilor nefinalizate).

2. **Documente care atestă forma de organizare a solicitantului:**

1. Certificatul constatator eliberat de Registrul Comerțului pentru solicitanții care sunt înființați în baza OUG nr. 44/2008 și a Legii nr. 31/1990;
2. Hotărârea judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul societății agricole;
3. Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă;
4. Aviz de recunoaștere emis de MADR în cazul solicitanților Grupuri și Organizații de producători.

3. **Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor:**

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translativ de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeaala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc;
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare.

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării durabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de superficie contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării durabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

d) Extrasul de Carte Funciară aferent imobilului (teren/ clădire)

Extras de carte funciară pentru informare trebuie să conțină planul parcelar cu localizare certă. **NU se acceptă la depunerea cererii de finanțare Extras de carte funciară pentru informare cu mențiunea “imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă datorită lipsei planului parcelar”.**

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/ sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/ sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrișuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției, care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată;

- b) dreptul de concesiune;
- c) dreptul de suprafață;
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat);
- g) dreptul de închiriere/ locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/inchiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creață și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

În cazul în care înscrisurile menționate la punctul 3.2 nu sunt înregistrate la OCPI și nu se regăsesc în Extrasul de Carte Funciară pentru informare, din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, acestea vor fi depuse în formă autentică (pentru sentințele judecătorești, actele emise de o autoritate publică nu se solicită în formă autentică).

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune:

- acordul creditorului privind execuția investiției;
- graficul de rambursare a creditului.

În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Individuale sau Întreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu UMP RAPID. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică;

4. Declarația expertului contabil care să consemneze că solicitantul a obținut venituri prin desfășurarea activităților agricole pentru perioada care justifică vechimea, în sectorul pentru care solicită finanțare. Declarația expertului contabil trebuie să prezinte activitatea principală și/sau activitățile secundare cu specific agricol din istoricul activității economice, cu menționarea codurilor CAEN aferente și perioada de timp, în luni, în care acestea au fost desfășurate;

5. Copii ale Cererilor de Plata depuse la APIA pentru toți anii pentru care se justifică criteriile de eligibilitate și criteriile de selecție cu privire la vechimea solicitantului în activitatea agricolă;

6. Angajamentul solicitantului că va desfășura activități de conștientizare și promovare la nivelul comunității locale privind impactul mediului așteptat prin exploatarea investițiilor finanțate, organizarea de demonstrații practice, sprijinirea Grupurilor de Discuții ale Fermierilor cu fermieri și

autorități locale interesate, monitorizarea și raportarea indicatorilor de mediu asumați și alte activități similare care vor fi asumate prin contractul de finanțare – Anexa 7; -

7. Confirmarea cu privire la vechimea solicitantului în cadrul organizației/ Confirmare fermieri interesați de investiție - Anexa 5;

8. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF);

9. Dovada că a demarat procedura de evaluare a impactului de mediu în cazul proiectelor care prevăd construcții-montaj, cât și în cazul proiectelor care vor fi implementate în Natura 2000 (Clasarea notificării sau Decizia etapei de evaluare inițială conform Legii nr. 292 din 3 decembrie 2018);

10. Certificat de urbanism pentru proiectele care prevăd construcții;

11. Alte documente (după caz).

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

13. RECUPERAREA SUMELOR ACORDATE NECUVENTIT

MMA va recupera sumele plătite necuventit ca urmare a constatării unei nereguli în obținerea și utilizarea ajutorului financiar nerambursabil, în conformitate cu prevederile contractului de finanțare. Recuperarea sumelor se va face în baza unui proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare, inclusiv aplicarea dobânzilor/penalităților datorate de la data la care creanța bugetară a fost scadentă prin expirarea termenului de plată.

14. OBLIGAȚIILE ȘI ACTIVITĂȚILE CARE DECURG DIN CALITATEA DE FERMIER GAZDĂ

ATENȚIE:

Pentru a beneficia de sprijin financiar nerambursabil compensatoriu beneficiarul este obligat să desfășoare activitățile de conștientizare și promovare la nivel de comunitate locală cu privire la impactul de mediu preconizat prin exploatarea investițiilor finanțate, organizarea de demonstrații practice, susținerea de grupuri de discuții cu fermierii și reprezentanți interesați ai autorităților publice locale, monitorizare și raportare și alte activități similare propuse prin Planul de afaceri/Memoriu justificativ și asumate prin contractul de finanțare.

Activitățile trebuie desfășurate pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare și vor cuprinde, cel puțin:

1. Desfășurarea de activități de conștientizare și promovare la nivel de comunitate locală cu privire la impactul de mediu preconizat în baza investițiilor realizate la nivel de fermă prin intermediul Proiectului RAPID, cu scopul de a forma grupuri de discuții, preferabil în acord și cu sprijinul autorităților locale;

2. Susținerea de prezentări la întâlnirile organizate la nivel de fermă cu fermieri interesați / reprezentanți ai autorităților publice locale / centrale cu privire la:
 - a. Necesitatea investițiilor de mediu impuse de legislația națională;
 - b. Oportunitatea de a adopta bune practici care conduc la eficientizarea utilizării resurselor la nivel de fermă, respectiv la reducerea poluării prin combaterea risipei de input-uri (de exemplu, fertilizanți, produse de protecție a plantelor etc.), în special în ariile Natura 2000 și zonele cu poluare ridicată (hotspot-uri fertilizanți, produse de protecția plantelor, antimicrobiene – zone cu agricultură intensivă);
 - c. Impactul de mediu preconizat, în baza unor indicatori de mediu ce fac parte din cererea de finanțare;
 - d. Studiile de fezabilitate și soluțiile tehnice identificate pentru realizarea de lucrări de construcții, parte a infrastructurii de mediu din fermă;
 - e. Costurile de realizare a investițiilor, inclusiv de întocmire a planurilor de afaceri sau a memoriilor justificative care stau la baza analizei economice a acestora, precum și de emiteră a autorizațiilor de construire;
 - f. Provocările și constrângerile întâmpinate în procesul de proiectare și realizare a investițiilor de mediu din fermă;
 - g. Susținerea de demonstrații practice pentru fermierii interesați din cadrul rețelelor de transfer de cunoștințe, precum și la solicitarea altor entități publice sau private interesate, cu accent pe operarea practică a mașinilor și a echipamentelor achiziționate;
 - h. Cele mai bune tehnici disponibile în sectorul în care activează ferma, tehnici care dovedesc fezabilitate din punct de vedere economic și tehnic și care sunt cele mai preferabile pentru prevenirea sau reducerea la minimum a emisiilor și a impactului asupra mediului;
 - i. Promovarea angajamentelor de agromediu și a agriculturii ecologice ca practici agricole sustenabile capabile să furnizeze produse agricole de calitate, sănătoase și sigure;
 - j. Participarea la sesiunile de instruire susținute în cadrul rețelelor de transfer de cunoștințe în vederea dezvoltării abilităților necesare obținerii competențelor de formator/facilitator.
3. Găzduirea grupurilor de discuții ale fermierilor pe alte teme de interes ale acestora, inclusiv prin colaborări cu organizațiile de fermieri;

4. Desfășurarea de activități de publicitate prin promovarea Proiectului RAPID și a activităților desfășurate prin Proiectul RAPID pe site-ul firmei / a paginii de Facebook / prin alte mijloace de promovare social-media;
5. Participarea la discuții tehnice și consultări cu privire la realizarea / modificarea cadrului legislativ / ghiduri de finanțare / coduri de bune practici / îndrumare;
6. Acordarea de interviuri / acces pentru realizarea de materiale de promovare / informații referitoare la activitatea fermei și la investițiile de mediu realizate prin Proiectul RAPID pentru realizarea de povești de succes;
7. Participarea la acțiuni de promovare a investițiilor de mediu în cadrul organizațiilor de fermieri din care fac parte, la întâlniri ale organizațiilor/workshop-uri/conferințe și/sau cu alte entități, precum supermarket-uri sau procesatori;
8. Colectarea și raportarea datelor de monitorizare cu privire la exploatarea tehnologiilor finanțate referitoare la costurile de operare și întreținere, inclusiv a eficienței utilizării inputurilor relevante investiției (fertilizanți chimici și/sau organici / produse de protecție a plantelor / antimicrobiene / motorină etc), sau conform solicitărilor UMP;
9. Permitea accesului în fermă și participarea la furnizarea datelor și a informațiilor aferente cadrului de monitorizare a indicatorilor sociali și de mediu stabiliți, inclusiv mecanismul de soluționare a sesizărilor;
10. Să rămână deschiși și disponibili pentru prezentarea investițiilor finanțate cu privire la arhitectura de mediu oricărui fermier sau entitate publică interesată, sau conform solicitărilor UMP.

Beneficiarul este obligat să rămână deschis și disponibil pentru activitățile prezentate mai sus în perioada de implementare a Proiectului RAPID, începând cu momentul selecției cererii de finanțare pentru a fi finanțată.

La cererea de finanțare, solicitantul va depune un angajament (**Declarația pe propria răspundere a solicitantului** – ce cuprinde angajamentul solicitantului de a implementa activități de informare și conștientizare la nivelul comunității locale) prin care acesta se angajează să desfășoare activitățile compensatorii, care decurg din rolul de fermier gazdă propuse în Planul de afaceri/Memoriu justificativ. În caz contrar, cererea de finanțare devine neeligibilă.

Beneficiarul va raporta semestrial progresul înregistrat în desfășurarea activităților compensatorii care decurg din rolul de fermierul gazdă. UMP RAPID își rezervă dreptul de a retrage total sau parțial sprijinul, proporțional cu gradul de neîndeplinire al acestor activități.

15. SUSTENABILITATEA PROIECTULUI ȘI OBLIGAȚIILE BENEFICIARULUI

Perioada de sustenabilitate a proiectului cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de la data ultimei plăți efectuată de UMP RAPID, sau perioada până la finalizarea Proiectului RAPID.

În perioada de sustenabilitate, fermierul trebuie să desfășoare activitățile compensatorii care decurg din rolul de fermierul gazdă.

În perioada de derulare a contractului de finanțare, beneficiarul sprijinului financiar nerambursabil compensatoriu va trebui să respecte cel puțin următoarele obligații:

- ✓ Să respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție în baza cărora a fost selectat pentru acordarea sprijinului;
- ✓ Să realizeze proiectul cu respectarea principiului bunei gestiuni financiare, bazat pe aplicarea principiilor economicității, eficacității și eficienței, în conformitate cu standardele și practicile tehnice, economice, de mediu și sociale așa cum sunt definite în prezentul ghid al solicitantului;
- ✓ Să permită UMP RAPID să monitorizeze și să evalueze progresul în realizarea obiectivelor proiectului, în conformitate cu indicatorii proiectului, anexate la contractul de finanțare;
- ✓ Să organizeze și să conducă contabilitatea financiară conform uzanțelor profesionale și cu respectarea Legea contabilității nr. 82/1991, cu modificările și completările ulterioare. Să efectueze înregistrări contabile sistematice și precise referitoare la executarea contractului, care să reflecte operațiunile, resursele și cheltuielile aferente ajutorului financiar nerambursabil. La cererea UMP RAPID și/sau a Băncii Mondiale, aceste documente pot fi auditate de un auditor independent, convenit cu Banca, în conformitate cu standardele de audit convenite și aplicate în mod consecvent, pe care beneficiarul le va furniza prompt;
- ✓ Să respecte Ghidul privind prevenirea și combaterea fraudei și a corupției în proiectele finanțate în cadrul proiectelor finanțate prin împrumuturi IBRD și credite și granturi IDA, document inclus în Anexa 8 a ghidului solicitantului;
- ✓ Să mențină în bune condiții toate documentele aferente proiectului pentru o perioadă de 5 ani, după finalizarea contractului de finanțare;
- ✓ Să desfășoare activități de conștientizare și promovare la nivelul comunităților locale cu privire la impactul de mediu așteptat prin exploatarea investițiilor finanțate, să organizeze demonstrații practice și să sprijine Grupurile de Discuții ale Fermierilor, cu fermieri și reprezentanții autorităților locale interesate, așa cum este prezentat în secțiunea 14 a ghidului solicitantului;
- ✓ Pentru a participa la activitățile Proiectului RAPID legate de Rețelele de Transfer de Cunoștințe și Campania de Conștientizare, așa cum este menționat în ghidul solicitantului și în contractul de finanțare;
- ✓ Să consimtă efectuarea verificărilor la fața locului efectuate de UMP RAPID și Banca Mondială, și/sau auditori independenți numiți de Banca Mondială sau orice alt organism cu atribuții în

domeniu asupra modului de utilizare a finanțării nerambursabile pe durata de valabilitate a contractului, în limitele competențelor care le revin. În acest scop, beneficiarul se angajează să acorde acces la locurile și spațiile unde se implementează proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele în format letric și/sau digital privind gestiunea tehnică și financiară a proiectului;

- ✓ Să păstreze în patrimoniul fermei investiția și să o mențină în stare funcțională;
- ✓ Să nu își înceteze activitatea pentru care a fost finanțat;
- ✓ Să implementeze, așa cum a fost solicitat de UMP RAPID, activitățile, măsurile și rapoartele dezvoltate pentru mecanismul de soluționare a plângerilor și planul de management social și de mediu, inclusiv implicarea părților interesate.

În cazul nerespectării acestor obligații, beneficiarul este obligat să restituie întreaga sumă primită, aferentă proiectului, reprezentând asistența financiară nerambursabilă, inclusiv dobânzile/ penalizările aferente.

16. MANAGEMENTUL RISCURILOR SOCIALE ȘI DE MEDIU

16.1 PLANUL DE MANAGEMENT SOCIAL ȘI DE MEDIU

Cadrul Social și de Mediu al Proiectului RAPID (CSM) stabilește pașii și măsurile care trebuie luate, inclusiv pentru schema de granturi pentru fermele-model, pentru a aborda orice posibile riscuri de mediu și sociale care pot apărea în timpul implementării Proiectului RAPID și a oricărui proiect/activitate finanțată. Cadrul Social și de Mediu a fost pregătit de UMP RAPID și poate fi găsit online la <https://www.mmediu.ro/articol/ministerul-mediului-apelor-si-padurilor-mmmap-in-baza-memorandumului-cu-tema-acord-de-principiu-privind-contractarea-unui-imprumut-de-la-banca-internationala-pentru-reconstructie-si-dezvoltare-pentru-sustinerea-proiectului-privind-extinderea-eforturilor-de-5860> .

Toate proiectele care prevăd lucrări de construcții și modernizare, și care au fost acceptate pentru finanțare, vor fi evaluate de către specialistul social și specialistul de mediu pentru a identifica potențiale riscuri sociale și de mediu. Evaluarea se va efectua în baza unei liste de verificare utilizată de reprezentanții UMP RAPID. În cazul în care sunt identificate riscuri sociale și de mediu, va fi elaborat un Plan de Management Social și de Mediu (PMSM).

Planul va fi dezvoltat împreună cu experții din cadrul UMP - RAPID (specialist social și specialist de mediu) înainte de semnarea contractului de finanțare. Acesta va deveni parte integrantă a contractului de finanțare - Anexa 10 la ghidul solicitantului prezintă modelul pentru PMSM. De asemenea, PMSM-ul este parte integrantă a contractelor cu contractanții responsabili cu executarea lucrărilor în cadrul proiectelor finanțate.

Beneficiarul este responsabil să prezinte și să consulte PMSM-ul în timpul dezbaterii publice cu părțile interesate privind managementul general și implementarea proiectului finanțat.

Fiecare PMSM include o descriere a proiectului eligibil și a caracteristicilor de mediu și sociale ale fermei beneficiare și ale comunității înconjurătoare. În funcție de tipul de activități care urmează a fi implementate în cadrul fiecărui proiect la nivel de fermă beneficiară, riscurile potențiale de mediu și sociale vor fi identificate.

Potențialele riscuri pot include:

- Poluarea crescută datorată demolărilor și a deșeurilor rezultate din activitățile de construire;
- Nivelul crescut de zgomot și praf din timpul lucrărilor de demolare și activităților de construcție;
- Generarea de praf, zgomot și vibrații datorită deplasării vehiculelor și a utilajelor de construcții;
- Riscuri asociate datorate eliminării necorespunzătoare a deșeurilor rezultate în urma lucrărilor de construcții, a azbestului și a materialelor care conțin azbest sau a scurgerilor minore operaționale sau accidentale de combustibil și lubrifianti de la utilajele de construcții;
- Creșterea traficului în timpul desfășurării lucrărilor de construcții, ce poate afecta comunitatea;
- Impact asupra lucrătorilor și sănătatea și siguranța comunităților în timpul activităților de construire;
- Restaurarea necorespunzătoare a șantierelor de construcții la finalizarea lucrărilor;
- Practici nesigure în timpul operațiunilor de construire;
- Eliminarea necorespunzătoare a deșeurilor rezultate din demolări.

Pentru fiecare dintre riscurile identificate, PMSM-ul va prezenta măsurile și acțiunile de reducere a riscurilor, responsabilitățile, termenele limită, obligațiile de monitorizare și raportare, procedurile de gestionare a forței de muncă pentru identificarea categoriilor de lucrători din cadrul proiectului eligibil, riscurile asociate, personalul, instruirea, precum și orice instrumente sociale și de mediu care trebuie pregătite în cadrul acestuia.

PMSM-ul va include, de asemenea, liste de verificare pentru a evalua și gestiona riscurile și impactul asupra sănătății și siguranței persoanelor din comunitatea în care se implementează proiectul

Un raport cu privire la implementarea PMSM va fi transmis către UMP-RAPID semestrial. **De monitorizarea implementării PMSM este responsabil dirigintele de șantier, atât în timpul, cât și după realizarea lucrărilor.**

16.2 IMPLICAREA FACTORILOR INTERESAȚI

Pentru toate proiectele finanțate care necesită un Plan de Management Social și de Mediu (PMSM) (proiecte cu lucrări de construcție și modernizare ale căror activități de evaluare au identificat potențiale riscuri sociale și de mediu), se va organiza o întâlnire cu părțile interesate.

În termen de 30 de zile de la semnarea contractului, beneficiarul va trimite către UMP - RAPID, prin e-mail la adresa nitrati@mmediu.ro, dovada organizării întâlnirii de informare a părților interesate privind managementul general și implementarea proiectului finanțat, inclusiv Planul de Management Social și de Mediu (PMSM).

Întâlnirea va fi organizată în coordonare și cu îndrumare din partea specialistului social și a facilitatorului prin intermediul Rețelelor de Transfer de Cunoștințe. Toate documentele/modelele cadru vor fi furnizate de specialistul social din cadrul UMP RAPID. O listă a părților interesate, care va include membri ai comunității, grupuri vulnerabile (femei, minorități, persoane cu dizabilități, tineri fermieri etc.) și reprezentanți ai diferitelor instituții, va fi dezvoltată împreună cu specialistul social și facilitatorul, și va fi aprobată de UMP.

Pentru proiectele selectate care beneficiază de sprijin financiar și care prevăd lucrări de construcții și modernizare, întâlnirea cu părțile interesate va avea loc înainte de începerea lucrărilor. Reprezentanții companiei de construcții vor participa la întâlnire. În cazul în care acest lucru nu este posibil, se va organiza o întâlnire separată cu reprezentanții companiei de construcții, iar documentele doveditoare vor fi trimise către UMP.

Întâlnirea informativă cu părțile interesate va avea loc la sediul primăriei din zona de implementare a proiectului. Beneficiarul proiectului va trimite către UMP - RAPID, ca dovadă a finalizării activității, următoarele documente în format electronic:

- ✓ **Lista de prezență.** Aceasta va conține semnăturile tuturor participanților și cel puțin următoarele informații: nume, prenume, număr de telefon, adresă de e-mail, semnătură;
- ✓ **Procesul-verbal al întâlnirii** (minuta întâlnirii), semnat de reprezentanții primăriei și de beneficiarul proiectului;
- ✓ **3 fotografii** relevante ca dovadă a finalizării sesiunii informative. Întâlnirea va fi anunțată părților interesate cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de desfășurarea ei, prin afișarea detaliilor privind organizarea (dată, oră, locație, scop, numele proiectului) la primărie și în alte locații relevante la nivelul UAT în care se desfășoară proiectul. În cadrul întâlnirii, beneficiarul va prezenta proiectul, finanțatorul și canalele prin care pot fi trimise notificări/feedback/reclamații privind gestionarea generală și implementarea proiectului. După finalizarea întâlnirii, va fi afișată o informare cu numărul de telefon al UMP - RAPID și link-ul către pagina web de unde poate fi descărcat un formular/șablon, la sediul primăriei. Detaliile privind mecanismele de soluționare a reclamațiilor sunt prezentate în cadrul secțiunii 16.3.

Întâlnirea cu factorii interesați, pentru proiectele care **nu** prevăd lucrări de construcție și modernizare, va fi organizată ca parte a obligațiilor și în baza activităților pe care beneficiarul le are în responsabilitate și care derivă din rolul de fermier gazdă (conform secțiunii 14 a prezentului ghid), prin rețelele de transfer de cunoștințe și cu sprijinul UMP și a facilitatorului din cadrul rețelelor de transfer de cunoștințe. Beneficiarii proiectelor vor trimite către UMP-RAPID, ca dovadă a finalizării activității, documentele de mai sus, în format electronic (listă de prezență, minuta întâlnirii, 3 fotografii relevante).

16.3. MECANISMUL DE SOLUȚIONARE AL SESIZĂRILOR / RECLAMAȚIILOR

Mecanismul de soluționare al reclamațiilor la nivel local este implementat atât de către fermierii beneficiari, cât și de către UMP, cu scopul de a identifica și rezolva în mod imparțial, rapid și eficient problemele care ar putea afecta proiectul finanțat sau Proiectul RAPID.

Pentru toate proiectele finanțate cu lucrări de construcție, adresa de e-mail a UMP - RAPID (nitratimmediu.ro), numărul de telefon al UMP - RAPID și link-ul către pagina web de unde poate fi descărcat un formular/șablon vor fi afișate la sediul primăriei pe toată durata contractului, inclusiv pe parcursul perioadei de sustenabilitate, precum și la locația beneficiarului, într-un loc vizibil. Tot în aceeași locație va fi instalată o cutie de notificări.

Afișul va fi aprobat de către UMP înainte de tipărire și afișare. Afișul și caseta de notificare vor fi instalate după întâlnirea cu părțile interesate, care va avea loc la 30 de zile după semnarea contractului.

În cazul în care beneficiarul va primi direct reclamații, în termen de 1 zi de la primirea acestora, acestea vor fi transmise către UMP - RAPID, la adresa de e-mail nitratimmediu.ro, împreună cu măsurile propuse de beneficiar pentru remedierea notificărilor primite. Punctele focale din cadrul UMP vor înregistra reclamațiile primite într-o bază de date Excel dedicată. Termenul pentru confirmarea primirii unui feedback nu va depăși 5 zile lucrătoare de la momentul primirii inițiale; toate reclamațiile vor fi rezolvate în termen de 30 de zile lucrătoare de la primire.

În termen de 10 zile lucrătoare de la semnarea contractelor pentru implementarea lucrărilor de construcții, pentru proiectele care vor primi finanțare pentru acest tip de lucrări, beneficiarul va trimite prin e-mail, către contractor, de asemenea cu adresa UMP - RAPID în cc pentru informare (*CarbonCopy*), cu confirmare de primire, obligațiile sociale și de mediu pe care le are contractorul. În mod special, e-mailul va face referire la informațiile relevante privind aspectele sociale și de mediu, așa cum sunt acestea incluse în contractele dintre beneficiar și contractor, inclusiv informații despre canalele existente/dezvoltate pentru transmiterea notificărilor/feedback-urilor/reclamațiilor legate de managementul general și implementarea proiectului.

În raportul bianual, beneficiarul proiectului va atașa un rezumat al notificărilor, feedback-urilor/reclamațiilor primite în perioada de raportare curentă, împreună cu măsurile implementate

pentru a le remedia, acolo unde este necesar, sau justificarea pentru neimplementarea măsurilor de redresare, dacă acestea nu au fost necesare, inclusiv numărul de notificări primite și numărul de măsuri de redresare implementate. UMP va analiza raportul și va răspunde beneficiarului, în consecință.

În urma plângerilor depuse, beneficiarii sunt obligați să respecte recomandările transmise de UMP RAPID.

17. PREVEDERI PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATERICA FRAUDEI ȘI A CORUPȚIEI

Pe parcursul implementării proiectului beneficiarul va respecta ghidul privind prevenirea și combaterea fraudei și a corupției în proiectele finanțate prin împrumuturi BIRD și credite și granturi AID, inclusiv, dar fără a se limita la, dreptul UMP RAPID, cât și a Băncii Mondiale de a sancționa, precum și drepturile de inspecție și audit ale Băncii Mondiale și UMP RAPID.

Ghidul privind prevenirea și combaterea fraudei și a corupției în proiectele finanțate prin împrumuturi BIRD și credite și granturi AID este prezentat în Anexa 8.

18. DOCUMENTE NECESARE LA SEMNAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

În vederea semnării contractului de finanțare în termen de maximum 1 lună, de la primirea Notificării privind selectarea cererii de finanțare, solicitantul va depune:

1. Un exemplar original al cererii de finanțare și a documentelor anexe pe suport de hârtie, conform documentației depuse *online*, în cazul în care acestea au fost semnate olograf.

Dacă solicitanții au optat pentru utilizarea semnăturii electronice, nu vor mai prezenta în dosarul pe suport de hârtie un exemplar original al cererii de finanțare și a documentelor anexe semnate digital, urmând a prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități, pentru conformitate.

- 2. Certificate care să ateste lipsa datoriilor la bugetul consolidat/bugetul local emise de instituțiile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru** (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și dacă este cazul, graficul de eșalonare a datoriilor, în original;
- 3. Dovada că a demarat procedura de evaluare a impactului de mediu** în cazul proiectelor care prevăd construcții-montaj, cât și în cazul proiectelor care vor fi implementate în Natura 2000 (sau Decizia etapei de încadrare sau Acordul de mediu conform Legii nr. 292 din 3 decembrie 2018);
- 4. Cazierul judiciar al reprezentantului legal al solicitantului,** în original

În caz de neprezentare a documentelor de către beneficiar, în termenul precizat în Notificarea de selecție sau în cazul în care acesta se regăsește în Buletinul Procedurilor de

Insolvență (portal ONRC) , UMP RAPID își rezervă dreptul de a nu încheia contractul de finanțare.

5. ADRESĂ EMISĂ DE BANCĂ/TREZORERIE cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului (denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu UMP RAPID).

19. LISTA ANEXELOR LA GHIDUL SOLICITANTULUI DISPONIBILE PE WEBSITE-ul UMP RAPID

Anexa 1	Cererea de finanțare
Anexa 2	a) Model standard pentru Planul de afaceri; b) Model standard pentru Memoriu justificativ
Anexa 3	Lista indicativă cu tipurile de investiții în infrastructura de mediu a fermei
Anexa 4	Lista de verificare a eligibilității și a criteriilor de selecție - în lucru.
Anexa 5	Model Cadru - Confirmare cu privire la vechimea solicitantului în cadrul organizației / Confirmare fermieri interesați de investiție
Anexa 6	Lista localităților cu corpuri de apă subterană cu concentrații de nitrați de peste 50 mg/l sau cu concentrații de nitrați cu tendință crescătoare și valori între 40 – 50 mg/l (hotspot) - în lucru.
Anexa 7	Angajamentul solicitantului cu privire la desfășurarea activităților compensatorii, care decurg din rolul de fermieri gazdă
Anexa 8	Ghidul privind prevenirea și combaterea Fraudei și a Corupției în proiectele finanțate prin împrumuturi BIRD și credite și granturi AID
Anexa 9	Contractul de finanțare
Anexa 10	Model PMSM

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- ✚ **Cererea de finanțare** document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care solicitantul o înaintează UMP RAPID în vederea obținerii finanțării, inclusiv anexele și documentele solicitate în ghidul Solicitantului;
- ✚ **PLAN DE AFACERI/MEMORIU JUSTIFICATIV– Anexa 2a/2b.**